

30 września 1944

30 września, o świcie, bez wcześniejszego ostrzału artyleryjskiego, wykorzystując zaskoczenie, nieprzyjaciel obsadza duży blok spółdzielni „Zgoda” przy ul. Słowackiego na Żoliborzu. Po silnym przygotowaniu ogniowym rusza dalsze natarcie wroga na ulice Słowackiego i Gdańską oraz pl. Wilsona.

Żoliborz kapituluje. Oddziały AK składają broń, a następnie przechodzą pod eskortą niemiecką na teren „Pionier-Parku” na Powązkach.

Powstańcy nawiązują łączność z 1. Armią WP. W godzinach popołudniowych nastąpić ma ewakuacja pontonami oddziałów

powstańczych na prawy brzeg Wisły. Na rozkaz dowódcy, ppłk. Mieczysława Niedzielskiego „Żywiciela”, oddziały AK rozpoczynają odwrót ku Wiśle. Z powodu złych warunków atmosferycznych przeprawa przez rzekę musi być odłożona. Akcja przebijania się Powstańców zostaje przerwana. Do popołudnia toczą się zacięte walki o poszczególne domy w dolnym odcinku ul. Mickiewicza i ul. Krasieńskiego. Płk Karol Ziemiński „Wachnowski” i por. Jerzy Kamiński „Ścibor” prowadzą z rozkazu gen. „Bora” pertraktacje z gen. Erichem von dem Bachem, a potem z dowódcą 19. dywizji pancernej gen. Kaellnerem, w sprawie zaprzestania dalszych działań bojowych na Żoliborzu. O godz. 17.00 do ppłk. „Żywiciela” przybywa z warunkami

kapitulacji płk „Wachnowski”. Ok. godz. 18. Żoliborz kapituluje. Do godz. 23.00 oddziały AK składają broń, a następnie przechodzą pod eskortą niemiecką na teren „Pionier-Parku” na Powązkach. Polscy parlamentariusze prowadzą w siedzibie gen. von dem Bacha w Ożarowie pertraktacje w sprawie ewakuacji ludności cywilnej ze Śródmieścia. Uzyskują zgodę na zawieszenie broni w dniach 1 i 2 października od godz. 5.00 do 19.00. Strona niemiecka wyznacza pięć punktów u zachodnich wylotów ulic Grzybowskiej, Pańskiej, Piusa i Śniadeckich przy Politechnice oraz w Al. Jerozolimskich, którymi ludność cywilna ma opuszczać miasto. W Londynie, po dymisji gen. Kazimierza Sosnkowskiego, prezydent Władysław Raczkiewicz mianuje gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora” Naczelnym Wodzem Polskich Sił Zbrojnych.

1944.pl

Museum Powstania Warszawskiego